

Vuäitak ooccâd ouddõõzzid da vuõltteed meälldõõzzid še OmaKelast (www.kela.fi/neetest)
Lââ'ssteâd: www.kela.fi/parnnpiarri
Vuäitak ärvvtõõllâd vue'rddempââ'jj- da puärrsiteä'gğpeeivi ääi'jpoodd da ouddõõzz meä'r la'skkeem-mašinain (www.kela.fi/laskurit).

Tiuddâd lomaakk tärkka da ainsmââ'tt, što puk taarbšum meälldõõzz lie mie'ldd.
Jõs taarbšep lââ'ssteâdaid, vä'lddep tu'nne õhttvuõd.
Pää'stet ooccmõõzz da meälldõõzzid addrõ'sse Kela, PL 10, 00056 KELA.

Vuäitak kõõccâd lââ'zz te'lfonkääzkkõõzzâst (www.kela.fi/telfoonast).

i Jos jiõk leäkku ääi'jben ooccâm Kela ouddõõzzid da leäk serddam Lää'ddjânma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 77sms.

Jos leäk vue'lğğmen älggânma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 38.

Ooz3 päärnaitie'gğ jee'rab lomaakkin LL 1.

Ooccamäai'j

Jeä'nnveä'kkvuõtt: Vuäitak ooccâd, gu leäk vuäzžam vue'rddempââ'jjtuõdštõõzz. Ooz3 mâaimõõzzâst 2 määnpââ'j ooudbeä'lnn la'skkuum ääi'j.

Vue'rddempââ'jjeä'gğ: Vuäitak ooccâd, gu leäk vuäzžam vue'rddempââ'jjtuõdštõõzz. Vuäitak ooccâd mââikiõ'tte 2 määnpââ'j ääi'jest.

Puärrsiteä'gğ: Šõddee puä'res vuäitt ooccâd, gu son lij vuäzžam vue'rddempââ'jjtuõdštõõzz. Päärna nu'bb puä'res vuäitt ooccâd, gu päärnaž lij šõddâm. Adoptiopuä'res vuäitt ooccâd, gu päärnaž lij valddum hoiddu. Vuäitak ooccâd mââikiõ'tte 2 määnpââ'j ääi'jest.

Spesiaalvue'rddempââ'jjeä'gğ: Vuäitak ooccâd, gu kuâdđjak vaartuejjei diõtt meädda tuâjast. Vuäitak ooccâd mââikiõ'tte 2 määnpââ'j ääi'jest.

Adoptiotuärjjos: Vuäitak ooccâd, gu päärnaž lij nõõmuum säjddâ'ttem diõtt tuu hoiddu. Ooz3 mâaimõõzzâst 2 määnpââ'j määttest hoidduvä'lddempeei'vest.

1. Ooz3i teâd

Persoontiõtt

Sokknõmm da risttnõmm

Te'lfon-nâamar

Ne'ttpää'staddrõs

i Addrõsteâdaid Kela vuäzž meerteättriäzldõõggâst.

Jõs haa'lääk i'lmmed jee'res addrõõzz, kee'rjet tõn ooccmõõzz päikka 10 Lââ'ssteâd.

Pie'llkuei'm nõmm

Pie'llkuei'mmad šõddâmäi'gğ

Jälstam vie'ncte'mes leettast _____ ää'ljee'l

Mu'st ij leäkku ääv- le'be pie'llkuei'mm

i Jõs päärna nu'bb puä'res ij leäkku pie'llkuei'mmad, i'lmmed nuu'bb puärraz nõõm da šõddâmäi'gğ pääi'kest 10 Lââ'ssteâd.

2. Tillnâamar

3. Päärna kuõskki teäd

La'skkuum äi'gğ _____

Šoddâmäi'gğ _____

Adoptiopäärna le'be -päärnai hoidduvä'lddempei'vw _____

Kõskkvuõtt päärnže

Mii lij kõskkvuõtt päärnže

Šoddeei puä'res

Päärna nu'bb puä'res

Jee'res, tiuddäd _____

Lij-a puärrazvuõtt tobdstum vuäpstõõggâst le'be päärnaivuåppi å'rnn?

Teätt taarbset, jõs puärraz jie leäkku veä'nccõõtâm le'be jõs suäna liä neezzanpaarr. Teäd õudd šoddeei puä'res le'be puärrazvuõđ tobdstum ooumaž.

Ij, puärrazvuõđ jeät tobdstet.

Ij, leša puärrazvuõtt lij äiggmõš tobdsted mâ'ηηlubust.

Kâ'l. Puärrazvuõđ tobdstum oummu nõmm da pei'vw, kuä'ss puärrazvuõtt lij tobdstum:

4. Ooccmõš

Jeä'nnevä'kkvuõtt (Tän vuäitt ooccad tä'lk šoddeei puä'res le'be nu'bb adoptiopuärrsin)

Jõs šoddäak le'be adoptâastak mäggg päärna seämma vuära, jeä'nnevä'kkvuõđ pää'jeet nu't, što vuäžžak kuei'test päärnast 3 veä'kkvuõđ da kooumâst päärnast 6 veä'kkvuõđ. I'lmmet, kâ'll veä'kkvuõđ haa'lääk pa'kkõssân da kâ'll teä'gğen.

Ooccam jeä'nnevuõttpa'kkõssân _____ kpl

Ooccam teä'gğen _____ kpl

Miâstam tõõzz, što te'lfon-nâamran vää'ltet jeä'nnevuõttpa'kkõõzz tääimteeja pue'ttemi'lmmtõõzz vuõltteem vääras.

Vue'rddempää'jtie'gğ (Tän vuäitt ooccad tä'lk šoddeei puä'res)

Kela älgg mä'hssed vue'rddempää'jtie'gğ ääi'jmõssân 30 da mäaimõssân 14 arggpeei'v õõudbeä'lnn la'skkuum ääi'j. Jõs siõmäž šâdd ouddâl gu oocmad vue'rddempää'jtie'gğ lij älggam, Kela mähs vue'rddempää'jtie'gğ siõ'me šõddmõõžž puõ'tti arggpeei'vest ää'ljee'l. Vue'rddempää'jtie'gğ määu'set seämmapää'j mie'ldd 40 arggpeei'v. Jõs leäk tä'l tuäjast, ee'kkluõvâsvuõđâst le'be jee'res päälklaž ästtääi'jest, lij vuei'tlvaž, što jeät vue'rddempää'jtie'gğ määu's. vue'rddempää'jtie'gğ jeät kuuitäg vuei't se'rdded mä'hssemnalla nu'bben ääi'jpoddân.

Oozzam vue'rddempää'jtie'gğ

ää'ljee'l 30 arggpeei'v ouddâl la'skkuum ääi'j

ää'ljee'l 14 arggpeei'v ouddâl la'skkuum ääi'j

_____ ää'ljee'l

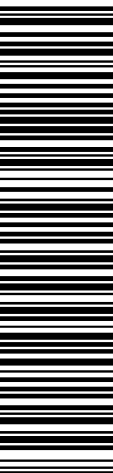
Leäk-a tuäjast, ee'kkluõvâsvuõđâst le'be jee'res päälklaž ästtääi'jest seämma vuära gu vuäžžak vue'rddempää'jtie'gğ?

Jeä'l I'lmmet tä'st ääi'jpää'j, ko'st tuäjju'vddi mähs pääl'kk vue'rddempää'jjuõvâsvuõđ vuäđald.

Jiõm

Leäm, ääi'jest _____ - _____

Ilmmet lâä'sspõõ'jid pääi'kest 10 Lâä'ssteäd.

Puärrsiteä'gğ

❶ Kuei't puärraz piär: Jös päärnast liä kue'htt puärrsiteägga vuõiggõttum puärraz, päärnast mä'hssemvuällsa puärrsiteä'gğpeei'v jue'jjet. Kuhttu puärraz vuei'tte vuäzžad puärrsite'gğ 160 arggpeei'vest.

Õõt puärraz piär: Jös päärnast lij õhtt puärrsiteägga vuõiggõttum puä'res, vuäitt son vuäzžad puärrsite'gğ 320 arggpeei'vest.

Määngailääkk piär: Jös päärna šä'dde le'be adoptâ'stet seämma vuära jäänab gu õhtt, puärrsiteä'gğpeei'v lässne lâä'zz. Jös puärraz liä kue'htt, kuhttu puärrsin vuei'tte ää'nned lâä'sspeei'vin lâä'kk.

Puk piärri: Peei'vid vuäitt ää'nned tön räija, poka päärnaž teäudd 2 ee'jj le'be gu adoptiopäärna hoiddu välldmõžžâst lij äi'gğ möõnnâm 2 ee'jj. Puärrsiteä'gğpõõ'ji lâäkkmie'rr le'be uu'ccmõskokkadvuõđ ij leäkku rää'jtum.

Puärrsiteägga jiä leäkku vuõiggädvuõđ tuäjipeei'vin, ee'kkluõvâsvuõđâst jiä-ga jee'res luõvâsvuõđpeei'vin (odm. neä'ttel-luõvâsvuõđ le'be tuäjijääi'j vuä'neemuõvâsvuõđ). Jeä'l tâ'l oozž puärrsite'gğ näkam peei'vin.

Oozž puärrsite'gğ še ääi'jest, koin tuäjju'vddi mähss pää'lkk puärrsiluõvâsvuõđ vuäđald.

Ij ni kuäbbaž puä'res vuei't vuäzžad puärrsite'gğin seämma ääi'j seämma päärnast dommhääid le'be privatt hääid tuärjjõžž.

Loogg lâä'zz puärrsite'gğ vaikkõžžâst päärnaihääid tuärjjõ'sse:

www.kela.fi/kotihoidontuki-muiden-etuuksien-vaikutus.

Puärrsite'gğ mähssmõš õõlgat, što hääidak päärna. Päärna juõ'kkpeivsaž häiddmõš fe'rttai viikkâd tu'st nu't jiännai ääi'j, što tõt çägg tiuddäiggasaž reäuggmõžž. Tu'st ij taarbâž häiddad päärna õhttu, päi vuäitak häiddad päärna õõtâst nuu'bb oummuin.

Hääidak-a päärna ääi'jest, koin oozžak puärrsite'gğ?

Käl

Jiõm

Oozžam vue'rdempâä'jjetie'gğpâä'j vuõigg juätkan puärrsite'gğ _____ arggpeei'vest

Oozžam puärrsite'gğ ääi'jest _____ - _____

❶ I'lmmet lâä'sspõõ'jid pääi'kest 10 Lää'ssteäđ.

Nuu'bbin oummuin seämma ääi'j ää'nnem peei'v

Jõrddmõššân lij vuäzžad puärrsite'gğ seämma päärnast seämma ääi'j nuu'bbin oummuin.

Seämma ääi'j nuu'bbin oummuin ää'nnem peei'v: _____ - _____

❶ Ilmmet lâä'sspõõ'jid pääi'kest 10 Lää'ssteäđ.

Vuäitak vuäzžad vue'rdempâä'jj- da le'be puärrsite'gğ seämma ääi'j nuu'bbin oummuin 18 arggpeei'v, jös päärna liä šõddâm le'be adoptõsttum seämma vuära õhtt. Jös päärna šä'dde le'be adoptâ'stet vuärast kue'htt le'be jäänab, seämma ääi'j ää'nnem peei'v šä'dde lâä'zz.

Loogg lâä'zz: www.kela.fi/vanhempainraha-ja-vanhempainraha-osittaisena -seeidast pääi'kest määngailääkkpiär.

Jös nuu'bb ooumže lij miõttum puärrsiteä'gğ äigga, koin oozžak tön, leša jõrddmõššân ij leäkku vuäzžad tön seämma ääi'j, raauk suu i'lmmed muttsest Kelaa'je.

Oozžam puärrsite'gğ vuäzžen ääi'jest _____ - _____

❶ Ilmmet lâä'sspõõ'jid pääi'kest 10 Lää'ssteäđ.

Õudldõššân lij, što tuäjjiä'gğ lij jäänmõššân 5 çiäss peei'vest. Tääzž ko'lle puk reäuggvuõđin da jiijjâs põrggsest tuejjuum tuäj. Reäuggvuõđâst äärrjest fe'rttai lee'd vue'ssäi'gğtuäjjsuäppmõš jäänmõššân 5 çiäss juõ'kkpeivsaž tuäjjiäi'jest. Suäppmõžž ij taarbâž täaimted Kelaa'je.

Vuäzžas mahssum puärrsiteä'gğ veekk lâä'kk puärrsiteä'gğpeei'v.

Leäk-a suäppâm tuäjju'vddjinad le'be tuäjju'vddjivui'm, što tuäjjiä'gğ lij jäänmõššân 5 çiäss peei'vest, le'be leäk-a vuä'nääm jiijjad põrggsest tuejjeem tuäjjiäi'j jäänmõššân 5 çie'sse peei'vest ääi'jest, ko'st oozžak vue'sspuärrsite'gğ?

Leäm

Jiõm

Oozžam spesiaalvue'rdempâä'jjetie'gğ _____ ää'ljee'l
(Tän vuäitt oocçad päi šõddei puä'res. Loogg lâä'zz: www.kela.fi/raskausraha-ja-erityisraskausraha.)

Oozžam adoptiotuärjjõžž. (Tän vuäitt oocçad adoptiopuä'res, gu päärnaž adoptâ'stet älggânmmest.)

❶ Täaimât meälddõššân lomakk SV 94.

5. Älggjännmest jälstummuš, årummuš da reâuugmõš

Älggjännmest jälstummuš, årummuš da reâuugmõš vuäitt vaikkted puärrsiuddõõzzid.

Jõs årääk älggjännmest pä'jjet 3 määnpää'j le'be reâuugak le'be leäk reâuuggam še occnjaž ääi'j, tääimät lomakk Y 38.

Jälstak-a le'be årääk-a älggjännmest tön äi'ggen, koon äigga oo3zak vue'rdempää'jj- le'be puärrsitie'gğ?

Jiõm

Kâ'l. Koon jännmest? _____

Leäk-a reâuuggam älggjännmest oudldõõ'sti ee'jj poodd ouddâl vue'rdempää'jj- le'be puärrsitie'gğ älggmõõžž?

Jiõm

Kâ'l. Koon jännmest? _____

Kuä'ss? _____ - _____

6. Čiõlgtõs reâuugvuõđast da põõrgâstoi'mmjummšest

Lij-a tu'st viõggâst årrai reâuugvuõtt, gu spesiaalvue'rdempää'jj-, vue'rdempää'jj- le'be puärrsiluõvâsvuõtt älgg?

Ij

Kâ'l

Tuäjju'vddi le'be
tuäjjuu'di:

Tääimak-a põõrgâsne'kken, mäddtäällpõõrgâsne'kken le'be jie'llemvue'kne'kken, gu spessiaalvue'rdempää'jj-, vue'rdempää'jj- le'be puärrsiluõvâsvuõđad älgg le'be leäk-a tääimam nåkkmen ästtääi'j aalg oudldõõ'sti ee'jj äi'ggen?

Jiõm

Kâ'l

Jiijjad põõrgâz nõmm: _____

Y-tiõtt: _____

7. Piârluõvâsvuõđäi'j puätti

Pä'lkkmähssmõš (Tiuddâd päi tâ'l, jõs tu'st lij viõggâst årrai reâuugvuõtt, gu piârluõvâsvuõtt älgg.)

Kõõjj tuäjju'vddjastad, vuäžžak-a spesiaalvue'rdempää'jj-, vue'rdempää'jj- le'be puärrsiluõvâsvuõđ vuâđald pää'lk.

Vuäžžak-a pää'lk spesiaalvue'rdempää'jj-, vue'rdempää'jj-, le'be puärrsiluõvâsvuõđ ääi'jest?

Jiõm. Leäm ainsmättam ää'sš tuäjju'vddjest.

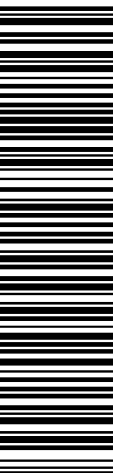
Kâ'l. Vuäžžam pää'lk ääi'jest _____ - _____

Kela mähss pei'vvtie'gğ tuäjju'vddja, jõs vuäžžak pää'lk spesiaalvue'rdempää'jj-, vue'rdempää'jj- le'be puärrsiluõvâsvuõđ ääi'jest. Tuäjjuu'di älgg jiõčc ooccâd pei'vvtie'gğ mäimõssân tön määttest, gu pääklaž äi'gğ lij puuttâm.

Pää'lk ma'hssi tuäjjuu'di nõõm da te'lfon-nâamar. I'lmmet vuõss-sââ'jest pä'lkkla'skķummuž te'lfon-nâamar

Kâ'l. Vuäžžam pää'lk da pei'vvtie'gğ jeä'rdõõžž. (Kela mähss pei'vvtie'gğ tu'nne de jeät tuäjjuu'di ooccmõõžž taarbâž.)

Pää'lk ma'hssi tuäjjuu'di nõõm da te'lfon-nâamar. I'lmmet vuõss-sââ'jest pä'lkkla'skķummuž te'lfon-nâamar

Ouddõõzz ålggjânnmest

Vuäžžak-a le'be leäk-a ooccâm ouddõõzz ålggjânnmest (odm. jeältõõgg, puärrsiti'e'gğ le'be puärrsiti'e'gğ va'stteei ouddõõzz?)

Jiõm

Kâ'l. I'Immet ma'hssi stroi'ttel nõmm, jânnam, ouddõs di ouddõõzz mie'rr. Öhttâd mie'ldd odm. ouddõstu'mmstök le'be jee'res çiölgõtõs nuu'bb jânnam mä'hssem ouddõõzzâst.

i I'Immet Kelaa'je, jõs äälgak vuäžžad ouddõõzz ålggjânnmest seämma ääi'j gu vuäžžad Kelast spesiaalvuerddempâ'jj-, vue'rddempâ'jj-, le'be puärrsiti'e'gğ.

8. Pei'vvtie'gğ meärra vaakteei teäđ

i Pei'vvtie'gğ meä'r la'skķeet ee'kķpuättjad vuäđald. Ee'kķpuättjin juu'rdet tuu puättjid 12 kalentermäänpââ'j ääi'jest. Tãn ääi'j kääčcat tä'rķstõöllâmķõskkân. Pei'vvtie'gğ ä'lğğemäi'gğpoodd da tä'rķstõöllâmķõsk kõ'skķe kuäđđai kuuitâg 1 kalentermäänpââ'jj, koon äi'gğgen tuu vuäžžam puättjid jeät valddu lokku.

Kela vuäžž puäđteäđaid puäđrekistee'rest, jeältõkstro'i'ttlin da ouddõõzzi ma'hssjin. Raukkâp tuu puättjid kuõskki lââ'ssteäđaid täin lomaakkin.

Kela vuäitt tuejjeed tu'mmstõõgg pei'vvtie'gğgest eman, gu ee'kķpuäđ lij teäđast le'be ee'kķpuätti tä'rķstõöllâmķõsk lij puuttâm.

Pei'vvtie'gğ vuäitt vuäđđõõvvâđ še ouu'dab puärrsipei'vvtie'gğ vuäđđan åarrai puättjid. Nää'it še tu'mmstök vuei'tet tuejjeed eman, gu tä'rķstõöllâmķõsk lij puuttâm, gu Kela ve'rddâäll, kuäbbaž nää'll põhtt tu'nne šuurab pei'vvtie'gğ. Pei'vvtie'gğ miõđât automaattsânji tu'nne vuõkksõs naa'lin.

Loogg lââ'zz www.kela.fi/ko-paarnaz-sadd

Vuäžžak-a pei'vvtie'gğin seämma ääi'j roodnairuätthâaid le'be piärhâaid häiddpää'lk?

Jiõm

Kâ'l, meä'rte'mes ääi'j

Kâ'l, _____ räija

Leäk-a vuäžžam tä'rķstõöllâmķõsk poodd tuäjte'mesvuõttkää'snest tiânâspei'vvtie'gğid?

Jiõm

Kâ'l. Leäm ooccâm le'be vuäžžam tiânâspei'vvtie'gğ _____ - _____

i Jõs leäk vuäžžam tiânâspei'vvtie'gğ määngast vuârast ouddmiärkkân luämmâ'ttem diõtt, i'Immet põõ'jid päai'kest 10 Lââ'ssteäđ.

Puärrsipei'vvtie'gğ vuäđđan åarrai ee'kķpuäđ vuei'tet la'skķeet tä'rķstõöllâmķõsk 3 mâaimõs kalentermäänpââ'j puättji vuäđald. Tât ooudald, što 3 kalentermäänpââ'j puätti lie 4:in ķeärddel uu'ccmõsân 20 % šuurab gu 12 kalentermäänpââ'j ee'kķpuätti.

Lââ'ssen oudldõssân lij, što leäk tä'rķstõöllâmķõsk ääi'j tuejjääm mâid-ne täin. Ruõzzat suävlaž vaajtõsmâinn:

Leäm valmštõõvvâm ämmta da cõõđtam tu'tkķõõzz.

Leäm leämmaž spraavdõõttmen prizoov le'be siviilkäzzkõõzz.

Leäm leämmaž puärrsipei'vvtie'gğpââ'j mænğa vuäzzas le'be obbnes meädda reäuggjie'llmest vuälla 3-ekksaž päarna dommhâaid diõtt.

Leäm leämmaž puärrsipei'vvtie'gğpââ'j mænğa vuäzzas le'be obbnes meädda reäuggjie'llmest adoptiopäarna dommhâaid diõtt.

Leäm leämmaž meädda reäugast vuälla 16-ekksaž puõcci le'be lää'mes päarna puõccihoiddu vuässõõttâm diõtt (dommhâidd le'be puõccipõrtthâidd).

Leäm serddam ålggjânnmest Lää'ddjânnma, jiõm-ga ålggjânnmest åareen leämmaž Lää'ddjânnmest puõzzålmaßsktum.

Oozzak-a pei'vvtie'gğ tä'rķstõöllâmķõsk 3 mâaimõs kalentermäänpââ'j puättji vuäđald?

Jiõm

Kâ'l (I'Immet vuäđđõõttmõš ouu'dab päai'kest.)

9. Meâlddõõzz

Pä'lkktuõđštõõzz le'be jee'res čiõlgtõõzz puättjin, kook jiâ kuõsttu puãdrekistee'rest (odm. ålggânmmest vuõžžum pä'lkć). Kela kââčč taarbšeen lââ'ssteâđaid.

Jeä'nneä'kkvuõtt, vue'rddempââ'jiteä'ğğ:

Vue'rddempââ'jituõđštõs lomakk SV 75

Adoptiupuãrraz jeä'nneä'kkvuõtt, adoptiotuãrjjõs da puãrrsiteä'ğğ:

Lomakk SV 94

Adoptiupuãrraz puãrrsiteä'ğğ, jõs adoptâastak pãarna ålggânmmest kãäzzkõspuu't'teeitää):

Adoptiolu'vddkãã'dd u'vddem tuõđštõs le'be jee'res čiõlgtõs pãarna adoptiost le'be hoiddu vãlddmõõžžãst.

Spesiaalvue'rddempââ'jiteä'ğğ:

Dãhttar tiuddeem lomakk SV 97

Tuãjjuu'di tiuddeem lomakk SV 96

Jee'res meâlddõõzz

Mõõk?

10. Lãâ'ssteâđ

Meãrk nããmrin, koon ooccmõõžž päikka vi'jttjak.

Lãâ'ssteâđ pããđ põ'mmjn. Kee'rjet põ'mmja nõõmad da persoontiõttad.

11. Vuãllaķee'rjtõs

Åãsktam uvddum teãđaid vuõiggãn da i'lmmtam, jõs tõk mottje.

Pãi'kk da äi'ğğ

Vuãllaķee'rjtõs da nõmmčiõlgtõs

Vuei'ttep åã'nned tãn ouddõsää'sš čãu'ddem diõtt vuãžžum teãđaid še jee'res ouddõsää'sšest, jõs teãđaid ålgg læã'jj mie'ldd vã'ldded tõ'st lokku. Seãmmannalla vuei'ttep åã'nned jee'res ouddõõzz vããras vuãžžum teãđaid tãn ouddõõzz čãu'ddmen.

Vuãžžak Kelast teãđ tõ'st, ko'st vuei'ttep ha'ņķķeed tuu kuõskki teãđaid da koozz vuei'ttep tõid luõvted.

